Стандартизація

З 3 січня 2015 року набрав чинності Закон України № 1315-VII “Про стандартизацію” від 05.06.2014, який встановлює оновлені правові та організаційні засади стандартизації в Україні відповідно до світових принципів і підходів, зокрема европейских. Однією з цілей прийняття цього закону є виконання зобов’язань України відповідно до положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом і загальним принципам СОТ. Головною метою прийняття Закону є усунення технічних бар’єрів в торгівлі та запобігання їх виникненню, підтримка розвитку і міжнародної конкурентоспроможності продукції.

Головні аспекти Закону України “Про стандартизацію”:

1. Скасовується обов’язковість застосування національних стандартів. Тепер національні стандарти застосовуватимуться на добровільній основі, за винятком випадків, коли обов’язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами.
2. Поступово скасовується галузева стандартизація. ОСТ і ДСТУ можуть застосовуватися до їх заміни на технічні регламенти, національні стандарти, кодекси усталеної практики або скасування в Україні, але не більше ніж 15 років від набрання чинності Закону.
3. Міждержавні стандарти (ГОСТ), які діяли на момент вступу в силу Угоди про проведення узгодженої політики в галузі стандартизації, метрології та сертифікації від 13 березня 1992 року, і республіканські стандарти Української Радянської Соціалістичної Республіки (РСТ УРСР) можуть застосовуватися в якості національних стандартів до їх заміни на національні стандарти або скасування в Україні. (Фактично скасовані з перехідним періодом до 2019 року)
4. Вводиться два рівня стандартизації:

- прийняття національних стандартів, які приймаються національним органом стандартизації;
- прийняття стандартів і технічних умов на рівні підприємств, або інших установ і організацій.

5. Законом передбачено створення та функціонування єдиного національного органу стандартизації, основними повноваженнями якого є організація і координація діяльності, а також практична робота по прийняттю, скасуванню і відновленню дії національних стандартів, кодексів встановленої практики, щодо вжиття заходів для гармонізації національних стандартів з міжнародними, з підготовки та затвердження програми робіт з національної стандартизації, по створенню та припинення діяльності технічних комітетів стандартизації і визначенню сфери їх діяльності, щодо представлення інтересів України в міжнародних і регіональних організаціях із стандартизації і щодо співпраці з національними органами стандартизації інших держав.
6. Закон не містить положень щодо нормативно-правового регулювання відносин, пов’язаних з розробкою стандартів підприємств, установ і організацій та технічних умов, отже стандарти і технічні умови, які розробляються і приймаються на підприємствах, більше не підлягають реєстрації. У свою чергу, для приведення нормативно-правових актів у відповідність із Законом Міністерство економічного розвитку і торгівлі України видало Наказ № 572 від 20.05.2014 “Про визнання таким, що втратив чинність, наказ Мінекономрозвитку України від 04.11.2013 № 1 299”, який скасовує надання Мінекономрозвитку державної послуги з проведення державної реєстрації ТУ, а також Наказ № 615 від 26.05.2014 “Про затвердження Зміни № 5 до національного стандарту України ДСТУ 1.3: 2004 та скасування національного стандарту України ДСТУ 1.6: 2004” Національна стандартізація. Правила реєстрації нормативних документів “.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1 163-р від

26.11.2014 визначено національний орган стандартизації – державне підприємство “Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості” (ДП “УкрНДНЦ”)

Відповідно до Закону України “Про стандартизацію” для розробки, розгляду та погодження проектів національних стандартів створюються технічні комітети стандартизації (ТК) (або за відсутності – робочі групи), які утворюються національним органом стандартизації. На сайті ДП “УкрНДНЦ” розміщений перелік діючих ТК, а також перелік ТК, які не підтвердили здійснення своєї діяльності станом на 20.10.2015.

На сайті ДП “УкрНДНЦ” був оприлюднений перелік ГОСТ, розроблених до 1992 року, які будуть скасовані, для розгляду всіма зацікавленими сторонами та надання ними пропозицій. (До переліку не включені вже скасовані стандарти, але дія яких ще триває відповідно до перехідних періодів).

Посилання на діючі закони і нормативно-правові акти у сфері стандартизації:

Офіційний текст Закону України № 1315-VII “Про стандартизацію” >>>

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 1163-р “Про визначення державного підприємства, яке виконує функції національного органу стандартизації” >>>

Наказ Мінекономрозвитку від 02.02.2015 № 76 “Про затвердження Положення про керівну раду національного органу стандартизації” >>>

Наказ Мінекономрозвитку від 09.02.2015 № 103 “Про затвердження Положення про комісію з апеляцій та Порядку розгляду нею апеляцій” >>>

ДП “Черкаський НДІТЕХІМ” проводить аналітико-консультаційне обслуговування з питань функціонування підприємств згідно з

оновленим законодавством щодо стандартизації, з питань аналізу альтернатив ГОСТ і ДСТУ ГОСТ, які будуть скасовані, серед міжнародних стандартів, а також з питань розробки, прийняття стандартів, а також оцінки відповідності продукції і процесів як на рівні підприємства так і на національному рівні.